

INNOVATION IQTISODIYOT

Ilmiy-amaliy elektron jurnal

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА

Научно-практический электронный журнал

THE INNOVATION ECONOMY

Electronic Scientific and Practical Journal

2025 / 6

@QMI_Institut

Qarshi shahri,
Mustaqillik ko'chasi 225 - uy

www.kstu.uz
www.ojs.qmii.uz

INNOVATION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY ELEKTRON
JURNAL

3-jild
6-son
noyabr, 2025

November 2025
Volume 3
Number 6

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА
Научно-практический
электронный журнал

THE INNOVATION ECONOMY
Electronic Scientific and Practical
Journal

ISSN: 3030-315X

ojs.qmii.uz

Muassis:

Qarshi davlat texnika universiteti

Tahririyat Kengashi raisi:

R.X.Ergashev, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qarshi davlat texnika universiteti

Tahririyat Kengashi raisi o'rinbosari:

S.N.Xamrayeva, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qarshi davlat texnika universiteti

Mas'ul muharrir:

N.A.Ochilova, PhD, dotsent

Qarshi davlat texnika universiteti

Texnik muharrir:

F.F.Haqqulov, PhD

Qarshi davlat texnika universiteti

*Jurnal har oyda bir marotaba elektron shaklda
jurnalning rasmiy sayti orqali nashr etiladi.*

Tahririyat manzili:

180100, Qarshi shahri, Mustaqillik ko'chasi 225-uy

Tel.: +998 (75) 221 09 23

+998 (93) 902 72 63

Faks: +998 (75) 221 1395

E-mail: innoeconomic@qmii.uz

"Innovatsion iqtisodiyot" ilmiy - amaliy
O'zbekiston elektron jurnali ta'lim, fan va
innovatsiyalar Respublikasi Oliy vazirligi
huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi**
rayosatining 2025-yil 5-apreldagi 369-sonli
qarori bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

**Jurnalda quyidagi ruknlar asosida maqolalar
nashr etiladi:**

1. Nazariya va metodologiya
2. Raqamli iqtisodiyot
3. Mintaqa va tarmoqlar iqtisodiyoti
4. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik
5. Inson kapitali iqtisodiyoti
6. Menejment va marketing
7. Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
8. Moliya, kredit va investitsiya
9. Ekonometrika va statistika
10. Xizmat ko'rsatish va turizm sohasi

TAHRIRIYAT KENGASHI:

Tahririyat Kengashining xalqaro a'zolari:

*Ovchinnikov Viktor Nikolayevich - i.f.d., professor, akademik (Janubiy Federal
Universitet, Rossiya)*

Solodovnikov Sergiy Yurevich - i.f.d., professor (Belorussiya milliy texnika universiteti)

Sidorov Viktor Aleksandrovich - i.f.d., professor, (Kuban davlat universiteti)

Shevchenko Igor Viktorovich - i.f.d., professor (Kuban davlat universiteti, Rossiya)

*Kusainov Xalel Xaymullievich - i.f.d., professor, akademik (Qozog'iston Respublikasi
Milliy fanlar akademiyasi)*

*Samandarzoda Iskandar Hakim - i.f.d., professor (SH.Shotemur nomidagi Tojikiston
agrar universiteti)*

*Gibadullin Artur Arturovich - i.f.n. dotsent (Milliy tadqiqot universiteti, Moskva
energetika instituti, Rossiya)*

*Voynash Sergey Aleksandrovich - i.f.n. dotsent (Qozon Volga bo'yi (federal)
universiteti)*

*Pulyayeva Valentina Nikolayevna - i.f.d. professor (Rossiya Federatsiyasi hukumati
qoshidagi moliya universiteti)*

*Morkovkin Dmitriy Yevgeniyevich - i.f.d. professor (Rossiya Federatsiyasi hukumati
qoshidagi moliya universiteti)*

*Sadriddinov Manuchehr Islomiddinovich - i.f.d., professor, (Tojikiston Respublikasi
Milliy fanlar Akademiyasi)*

*Perskaya Viktoriya Vadimovna - i.f.d., professor, (Rossiya Federatsiyasi hukumati
huzuridagi Moliya universiteti)*

*Molchanov Igor Nikolayevich - i.f.d., professor, (Lomonosov nomidagi Moskva davlat
universiteti)*

*Basova Mariya Mixaylovna - i.f.d., professor, (Rossiya Federatsiyasi hukumati
huzuridagi Moliya universiteti)*

*Chupin Aleksandr Leonidovich - i.f.d., professor, (P.Lumumba nomidagi Rossiya
xalqlar do'stligi universiteti)*

*Nezamaykin Valeriy Nikolayevich - i.f.d., professor, (Rossiya davlat gumanitar
universiteti)*

*Nikonorova Alla Vladimirovna - i.f.n., dotsent, (Rossiya Federatsiyasi hukumati
huzuridagi Moliya universiteti)*

*Dmitriyeva Olga Aleksandrovna - i.f.n., dotsent, (Rossiya Federatsiyasi hukumati
huzuridagi Moliya universiteti)*

*Shvets Yuriy Yuryevich - i.f.n., dotsent, (Rossiya Fanlar akademiyasining Nazarot
fanlari instituti)*

*Kolosova Yelena Valeryevna - i.f.n., dotsent, (Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot
universiteti)*

Tahririyat Kengashi a'zolari:

Gulyamov Saidaxror Saidaxmedovich - i.f.d., professor, akademik

Bozorov Orifjon Shodiyevich - t.f.n., dotsent

Pardayev Mamayunus Qarshiboyevich - i.f.d., professor

Vaxabov Abduraxim Vasikovich - i.f.d., professor

Navruz-zoda Baxtiyor Negmatovich - i.f.d., professor

Xatamov Ochildi Qurbonovich - i.f.d., professor

Fayziyeva Shirin Shodmonovna - i.f.n., professor

Jumayeva Gulrux Jo'raqulovna - i.f.n., professor

Egamberdiyeva Salima Raimovna - i.f.n., dotsent

Erkayeva Gulbahor Panjiyevna - i.f.n., professor

Yakubova Shamshinur Shuxratovna - i.f.d. dotsent

Amirqulov Shuhrat Olimovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Samiyeva Gulnoza Toxirovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aliqulov Azamat Tuyg'unovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aminov Fazlitdin Baxadirovich - i.f.n., dotsent

Xo'jaqulova Nigora Rustamovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Turobov Sherzod Alisherovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Alimova Munisa Yulchiyevna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Ergasheva Nasiba Raxmatullayevna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Boboqulov Sanjar Baxromkulovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Djalilov Raxmonkul Hamidovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Nomazov Baxrom Bobomurodovich - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Alimxanova Nigora Alimxanovna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Jonuzokov Mirzabek Kulmamatovich - i.f.f.d. (PhD), dotsent

INNOVATION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY ELEKTRON
JURNAL

Bitiruvchilarni oliy ta'lim bilan qamrov darajasini boshqarish

Tilakov Sherzod Akbarovich

Управление уровнем охвата выпускников высшим образованием

Тилаков Шерзод Акбарович

Managing higher education graduate enrollment

Sherzod Akbarovich Tilakov

Received: November 14, 2025 Revised: November 17, 2025

■ Accepted: November 20, 2025 ■ Published Online: December 1, 2025

■ **Annotatsiya:** Ushbu maqolada bitiruvchilarni oliy ta'lim bilan qamrov darajasini boshqarishning nazariy va amaliy jihatlarini yoritilgan. Tadqiqotda oliy ta'lim muassasalariga kirish jarayonining samaradorligini oshirish, qamrov ko'rsatkichlariga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash hamda boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish masalalari tahlil qilinadi. Bitiruvchilarni oliy ta'limga jalb etishda davlat siyosati, hududiy imkoniyatlar, raqobat muhiti va mehnat bozori ehtiyojlarining o'zaro bog'liqligi ko'rib chiqiladi. Maqola yakunida qamrov darajasini oshirish bo'yicha takliflar va strategik yo'nalishlar ishlab chiqilgan.

■ **Kalit so'zlar:** bitiruvchilar, oliy ta'lim, qamrov darajasi, boshqaruv, ta'lim tizimi, raqamlashtirish, ta'lim sifati, kadrlar tayyorlash, ta'lim infratuzilmasi, statistika tahlili, ta'lim strategiyasi.

■ **Аннотация:** В данной статье рассмотрены теоретические и практические аспекты управления уровнем охвата выпускников высшим образованием. В исследовании анализируются вопросы повышения эффективности поступления в высшие учебные заведения, идентификации факторов, влияющих на уровень охвата, а также совершенствования механизмов управления. Изучено взаимодействие государственной политики, региональных возможностей, конкурентной среды и потребностей рынка труда в процессе привлечения выпускников к получению высшего образования. В заключение предлагаются рекомендации и стратегические направления по повышению уровня охвата высшим образованием.

■ **Ключевые слова:** выпускники, высшее образование, уровень охвата, управление, система образования, цифровизация, качество образования, подготовка кадров, образовательная инфраструктура, статистический анализ, образовательная стратегия.

■ **Abstract:** This article examines the theoretical and practical aspects of managing the level of graduates' access to higher education. The study analyzes ways to improve the efficiency of admission processes, identifies key factors influencing enrollment coverage, and explores mechanisms for enhancing management practices in the higher education system. The interaction between government policy, regional capacities, competitive environment, and labor market demands in attracting graduates to higher education is also investigated. The article concludes with

practical recommendations and strategic directions aimed at increasing the overall coverage of graduates in higher education.

- **Keywords:** graduates, higher education, enrollment coverage, management, education system, digitalization, education quality, workforce training, educational infrastructure, statistical analysis, education strategy.

■ KIRISH

Mamlakatning intellektual salohiyati, iqtisodiy taraqqiyoti va innovatsion rivojlanish darajasi, eng avvalo, yosh avlodning olgan ta'limi, kasbiy malakasi va bilim darajasiga bevosita bog'liqdir. Hozirgi globallashuv sharoitida oliy ta'limga bo'lgan talab ortib borayotgan bir paytda, bitiruvchilarni oliy ta'lim bilan qamrov darajasini oshirish va uni samarali boshqarish dolzarb masalalardan biri bo'lib qolmoqda. Mamlakatning raqobatbardoshligini oshirish, mehnat bozori ehtiyojlarini qondirish hamda innovatsion iqtisodiyot barpo etishda yoshlarning oliy ta'limga jalb qilinishi muhim omil hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda oliy ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, o'quv yurtlari sonini ko'paytirish, qabul kvotalarini oshirish, nodavlat oliy ta'lim tashkilotlarini rivojlantirish, masofaviy ta'lim texnologiyalarini joriy etish orqali qamrov darajasini sezilarli oshirish bo'yicha samarali islohotlar amalga oshirilmoqda. Biroq, qamrov darajasini boshqarish jarayoni murakkab tizimli yondashuvni talab etib, unda demografik omillar, hududiy tenglik, infratuzilma imkoniyatlari, ta'lim sifati va mehnat bozori talablarining uyg'unligi muhim ahamiyat kasb etadi.

Mazkur tadqiqot bitiruvchilarni oliy ta'lim bilan qamrab olish darajasini boshqarishning nazariy va amaliy asoslarini o'rganishga, mavjud muammolarni tahlil qilishga hamda qamrovni oshirishning samarali mexanizmlarini ishlab chiqishga qaratilgan. Shuningdek, tadqiqot davomida oliy ta'lim tizimidagi zamonaviy boshqaruv yondashuvlari, raqamlashtirish jarayonlari va innovatsion ta'lim modelining qamrov darajasiga ta'siri ilmiy asosda yoritib beriladi.

■ ADABIYOTLAR SHARHI

Bitiruvchilarni oliy ta'lim bilan qamrov darajasini oshirish va uni samarali boshqarish masalalari bo'yicha xalqaro ilmiy manbalarda keng qamrovli tadqiqotlar olib borilgan. UNESCO, OECD va Jahon Banki kabi yetakchi tashkilotlar tomonidan ta'lim tizimining barqaror rivojlanishi, inson kapitali sifatini oshirish va yoshlarni oliy ta'limga jalb etishning zamonaviy indikatorlari muntazam o'rganib borilmoqda. Xususan, UNESCO (2023) ma'lumotlariga ko'ra, oliy ta'lim bilan qamrovning yuqori darajasi mamlakatlarning iqtisodiy o'sishi bilan bevosita bog'liq bo'lib, aholi bandligi va innovatsion faollikni oshiradi.

OECD tadqiqotlarida (Education at a Glance, 2022) oliy ta'lim bilan qamrovni boshqarishda davlat siyosati, ta'lim infratuzilmasi, grantlar tizimi va akademik mobil'lik dasturlari muhim omillar sifatida qayd etilgan. Mahalliy olimlar – Axmedov, A. [3], Muxamedov I., & Raximov B. [4], To'xtaboyev O. [5], Ergashev A. [6]larning ilmiy izlanishlarida O'zbekistonda oliy ta'limning iqtisodiy islohotlardagi roli, ta'lim sifatini ta'minlash va yoshlarning oliy ta'limga bo'lgan motivatsiyasini oshirish strategiyalari yoritilgan.

Shuningdek, ilmiy adabiyotlarda oliy ta'limning raqamlashtirilishi, masofaviy ta'lim platformalarining jadal rivoji, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining ta'lim tizimiga ta'siri ham qamrov darajasini oshirishning asosiy yo'nalishlaridan biri sifatida baholanadi.

■ TADQIQOT METODOLOGIYASI

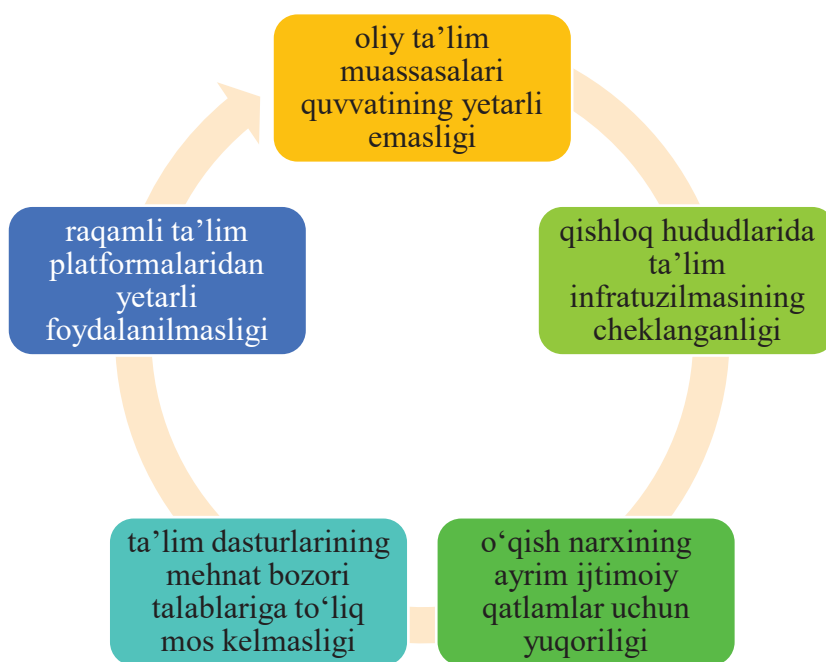
Ushbu tadqiqotda quyidagi metodlardan foydalanildi:

1. Nazariy tahlil metodi – oliy ta'lim tizimiga oid milliy va xalqaro manbalar, statistik ma'lumotlar, hukumat qarorlari hamda ilmiy maqolalar o'rganildi.
2. Taqqoslash metodi – O'zbekiston oliy ta'lim qamrov darajasi OECD, MDH davlatlari va Osiyo mamlakatlari ko'rsatkichlari bilan qiyoslab tahlil qilindi.
3. Statistik tahlil metodi – Oliy ta'lim vazirligi, Statistika agentligi va xalqaro tashkilotlarning so'nggi yillarga oid ma'lumotlari asosida qamrov dinamikasi, yoshlar soni va ta'lim imkoniyatlari o'rtasidagi bog'liqlik tahlil qilindi.
4. Ekspert baholash metodi – oliy ta'lim mutaxassislari, universitet rahbarlari va pedagog xodimlarning fikrlari asosida qamrov darajasini oshirishdagi mavjud muammolar va istiqbolli yo'nalishlar aniqlab olindi.
5. SWOT tahlil – oliy ta'lim qamrovini kengaytirishning kuchli, zaif jihatlari, imkoniyatlar va xavf omillari tahlil qilindi.

■ TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda so'nggi yillarda oliy ta'limga qamrov darajasi sezilarli ravishda oshdi. Agar 2016 yilda mazkur ko'rsatkich 8–9 % atrofida bo'lgan bo'lsa, 2023 yilga kelib 38 % dan ortdi. Biroq mazkur ko'rsatkich rivojlangan davlatlar bilan solishtirilganda hali past darajada ekanligi kuzatiladi (OECD davlatlarida o'rtacha 65–75 %) [10].

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, qamrovning pastligiga quyidagi omillar ta'sir qiladi (1-rasm):

1-rasm. Oliy ta'limga qamrov darajasining pastligiga ta'sir etuvchi omillar [12]

O'zbekiston ta'lim tizimida bitiruvchilarni oliy ta'lim bilan qamrov darajasining o'sishi mamlakatning iqtisodiy-ijtimoiy taraqqiyotida asosiy strategik omil sifatida ko'rilmogda. So'nggi yillarda olib borilgan islohotlar natijasida oliy ta'lim muassasalari soni ko'paydi, qabul kvotalari bosqichma-bosqich oshirildi, xususiy oliy ta'lim muassasalari faoliyati yo'lga qo'yildi. Biroq mavjud tahlillar ushbu jarayonda hal etilishi lozim bo'lgan bir qator tizimli muammolar mavjudligini ko'rsatadi.

Yoshlar sonining o'sib borishi oliy ta'limga bo'lgan talabning keskin ortishiga sabab bo'lmoqda. Statistika ko'rsatkichlariga ko'ra, 18–25 yoshdagi yoshlar ulushi yil sayin oshmoqda, bu esa oliy ta'lim tizimining sig'imiga qo'shimcha bosim uyg'otmoqda. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, mavjud oliy ta'lim infratuzilmasi talab darajasiga to'liq javob bermaydi, natijada qamrov darajasi hali kutilgan darajaga yetgani yo'q.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, oliy ta'lim bilan qamrov darajasi hududlar bo'yicha teng taqsimlanmagan. Toshkent shahri va viloyatlarda qamrov yuqori bo'lsa-da, Qoraqalpog'iston Respublikasi, Surxondaryo, Jizzax va Sirdaryo viloyatlarida ko'rsatkichlar pastroq. Bu esa oliy ta'lim muassasalarining hududiy nomutanosibliigi, transport-logistika imkoniyatlarining cheklanganligi, mahalliy iqtisodiyotda malakali kadrlarga talabning pastligi bilan izohlanadi.

Demak, hududiy tafovutlar oliy ta'lim qamrov darajasi boshqaruvida asosiy muammolardan biri sanaladi.

Oilalarning daromad darajasi va ijtimoiy ahvoli ham yoshlarning oliy ta'limga kirish imkoniyatiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Past daromadli oilalar farzandlari ta'lim

xarajatlarini qoplashda qiyinchilikka duch kelishadi. Ayniqsa, kontrakt to'lovlari yuqori bo'lgan ta'lim yo'nalishlarida ijtimoiy tengsizlik yanada kuchayadi.

Buning natijasida ijtimoiy toifalar o'rtasida ta'lim olish imkonlari farqi, oliy ta'limga kirishdagi tengsizlik, malakali kadrlar yetishmovchiligi kuzatilib, bu jarayon mamlakatning uzoq muddatli iqtisodiy rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

O'zbekistonda bandlik bozori bilan oliy ta'lim tizimi o'rtasidagi uzilishlar hamon mavjud. Bitiruvchilarni qabul qiluvchi korxonalar ko'p hollarda amaliy ko'nikmalarga ega mutaxassislarni talab qilishmoqda, ammo ayrim OTMLarda o'quv rejaları va dasturlari jahon bozoridagi talabga moslashish jarayonida.

Tahlil shuni ko'rsatadiki ta'lim mazmunining mehnat bozori ehtiyojlariga moslashtirilmaganligi, amaliy mashg'ulotlar ulushining pastligi, dual ta'lim tizimining yetarli darajada rivojlanmagani bitiruvchilarning raqobatbardoshligini pasaytiradi.

Pandemiya davri masofaviy ta'lim salohiyatini sinovdan o'tkazdi. Aksariyat OTMLar raqamli o'qitish tizimiga moslashgan bo'lsa-da, ayrim hududlarda internet infratuzilmasining sustligi masofaviy ta'lim imkoniyatlarini chekladi.

Tahlil shuni ko'rsatadiki raqamli ta'lim platformalaridan foydalanish darajasi ortib bormoqda, ammo sifatli kontent va raqamli ko'nikmalarga ega o'qituvchilar yetishmaydi, masofaviy ta'lim hali to'liq shakllanmagan.

Raqamli ta'limning keng joriy etilishi qamrov darajasini keskin oshirish imkoniyatiga ega.

Rivojlangan davlatlar tajribasi qamrov darajasini oshirishda quyidagi omillarning samarali ekanligini ko'rsatadi:

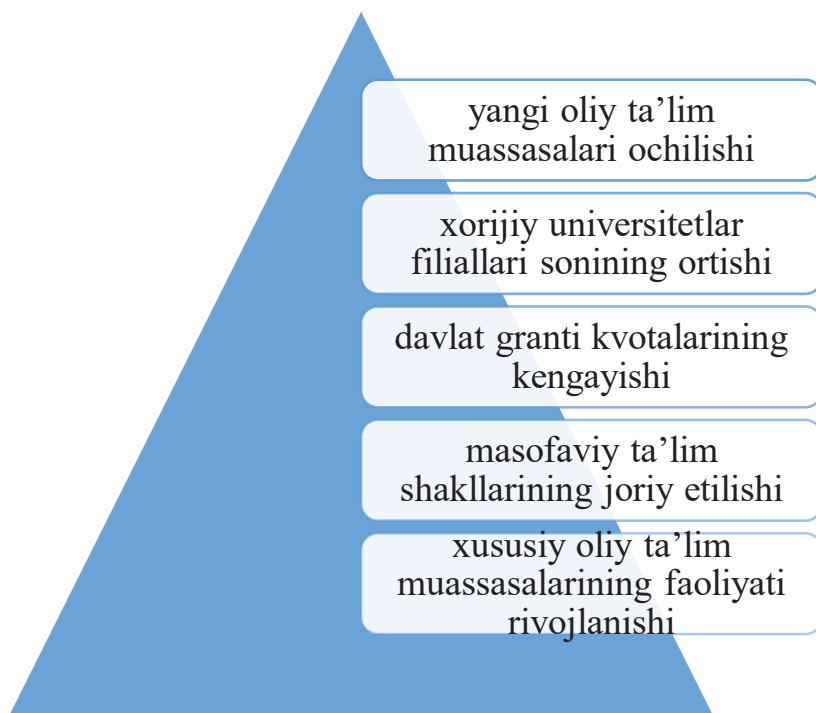
- ta'lim xarajatlari bo'yicha davlat subsidiyalari,
- talabalar uchun grantlar va kreditlar tizimi,
- "hayot davomida ta'lim" konsepsiyasi,
- kollej-universitet integratsiyasi,
- dual ta'lim va amaliyot bazalarini kuchaytirish.

Ushbu mexanizmlarni O'zbekiston sharoitiga moslashtirish

qamrov darajasini oshirishda muhim rol o'ynashi mumkin.

Shuningdek, aholining yoshlik koeffitsienti yuqori bo'lgani sababli har yili o'rta maktab bitiruvchilarining katta oqimi oliy ta'lim tizimiga kirishni istaydi. Tizimning imkoniyatlari esa bunday talabni to'liq qondira olmayapti.

Ijobiy tomondan, so'nggi yillarda quyidagi islohotlar natijasida o'sish sur'atlari kuzatilmoqda (2-rasm):

2-rasm. Islohotlar natijasida qamrov darajasining o'sish sur'atlari [12]

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, mazkur islohotlarni tizimli boshqarish orqali qamrov darajasini yanada oshirish imkoniyati mavjud.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, bitiruvchilarni oliy ta'lim bilan qamrab olish — mamlakatning iqtisodiy rivojlanishida hal qiluvchi ahamiyatga ega omildir. O'zbekiston oliy ta'lim tizimida so'nggi yillarda sezilarli o'sish kuzatilgan bo'lsa-da, raqobatbardosh mamlakatlar darajasiga yetishish uchun qo'shimcha islohotlar talab etiladi. Qamrov darajasi infratuzilmani kengaytirish, ta'limning moliyaviy imkoniyatlarini yaxshilash, raqamli ta'limni rivojlantirish va mehnat bozori bilan integratsiya darajasini oshirish orqali yanada oshirilishi mumkin.

Fikrimizcha, bitiruvchilarni oliy ta'limga qamrov darajasini oshirish bo'yicha quyidagi tavsiyalarga amal qilish lozim:

Oliy ta'lim infratuzilmasini kengaytirish. Yangi universitetlar, filiallar va o'quv binolari qurish, mavjud OTMlarning quvvatini

oshirish;

Grant va kredit imkoniyatlarini ko'paytirish. Kam ta'minlangan va ijtimoiy himoyaga muhtoj yoshlar uchun alohida imtiyozlar yaratish;

Masofaviy va gibrid ta'limni keng joriy etish. Raqamli platformalarni takomillashtirish, elektron darsliklar va sun'iy intellekt asosidagi o'quv tizimlarini rivojlantirish;

Ta'lim dasturlarini mehnat bozori talablariga moslashtirish. Ish beruvchilar bilan hamkorlikni kuchaytirish, dual ta'lim tizimini yo'lga qo'yish;

Qishloq hududlarda ta'lim imkoniyatlarini kengaytirish. Regional kampuslar tashkil etish, transport va yotoqxona infratuzilmasini yaxshilash;

Akademik mobil'lik dasturlarini rivojlantirish. Xorijiy ta'lim muassasalari bilan qo'shma dasturlarni kengaytirish, talabalar almashinuvini kuchaytirish;

Marketing va targ'ibot ishlarini kuchaytirish. Yoshlarni oliy ta'limga jalb qilish bo'yicha ma'rifiy dasturlarni ishlab chiqish kabilardan iborat.

Muallif haqida / Сведения об авторе / Author details

1. Tilakov Sherzod Akbarovich QarDU tayanch doktoranti / Тилаков Шерзод Акбарович, докторант КарГУ / Tilakov Sherzod Akbarovich, doctoral student at KarSU
► tilakovsherzod@gmail.ru
■ 0009-0004-8583-4975

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. (2019). "Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi to'g'risida"gi PF-5847-son Farmon.
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. (2020). Oliy ta'lim muassasalariga o'qishga qabul qilish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risidagi qaror.
3. Axmedov, A. (2021). Oliy ta'lim iqtisodiyoti: nazariya va amaliyot. Toshkent: Fan nashriyoti.
4. Muxamedov, I., & Raximov, B. (2020). Ta'lim tizimini boshqarish va rivojlantirish strategiyalari. Toshkent: Iqtisodiyot va ta'lim.
5. To'xtaboyev, O. (2022). Inson kapitali va ta'lim tizimi samaradorligi. Samarqand: SamDU nashriyoti.
6. Ergashev, A. (2021). Oliy ta'limga kirish imkoniyatlarini kengaytirishning innovatsion yondashuvlari. Iqtisodiyot va innovatsiyalar jurnali, 3(2), 45–53.
7. Raimqulov, F. (2022). Ta'lim sifatini boshqarish tizimida raqamlashtirishning roli. Ta'lim va amaliyot, 4(1), 27–34.
8. Yo'ldosheva, M. (2023). Oliy ta'lim qamrovini oshirish omillari va ularning ijtimoiy ta'siri. Ijtimoiy fanlar axboroti, 6(3), 112–118.
9. UNESCO. (2020). Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action. Paris.
10. OECD. (2021). Education at a Glance 2021: OECD Indicators. Paris: OECD Publishing.
11. World Bank. (2022). Higher Education Expansion and Human Capital Development. Washington, DC.
12. Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi rasmiy sayti: www.edu.uz
13. World Bank Data. Education Statistics. <https://data.worldbank.org>
14. UNESCO Institute for Statistics. Global Education Database. <http://uis.unesco.org>

Buxgalteriya hisobi,
iqtisodiy tahlil va
audit

Бухгалтерский учет,
экономический
анализ и аудит

Accounting, economic
analysis and audit